

**IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU PROSTORNOG PLANA POSEBNE NAMJENE
ZA NACIONALNI PARK PROKLETIJE**

Održane u periodu 19.05-04.06.2018. godine

ZAPISNIK
JAVNA RASPRAVA O NACRTU PROSTORNOG PLANA POSEBNE NAMJENE ZA
NACIONALNI PARK PROKLETIJE – OPŠTINA PLAV
01.06.2018.godine

Ministar održivog razvoja i turizma, Pavle Radulović, pozdravio učesnike javne rasprave i informisao ih da je njegov i cilj njegovih saradnika da oni danas čuju konkretne komentare i sugestije na nacrt Prostornog plana posebne namjene za Nacionalni park Prokletije. Ministar je napomenuo da se radi o jedinstvenom prostoru koji ima međunarodni značaj i ovaj plan treba da da smjernice za zaštitu i razvoj nacionalnog parka.

Obrađivač plana, Svetlana Jovanović (RZUP), je naglasila da su zajedno sa CAU doo iz Podgorice i MonteCEP-om iz Kotora izradili Nacrt koji je na javnoj raspravi. NP Prokletije zauzimaju centralni dio masiva Prokletije i obuhvata Opštine Plav i Gusinje. Radi se o veoma važnom prostoru čije granice su definisane Zakonom o nacionalnim parkovima, površina zavata je oko 16 000km i u planu se se bavili prevashodno principima zaštite izuzetno vrijednog područja. U nastavku je prezentovano plansko rješenje planskog dokumenta.

Nakon uvoda ministar i obrađivač plana su dali riječ prisutnima.

Građanin – Komentar

Nakon Berlinskog sporazuma Plav i Gusinje pripali Crnoj Gori, i tada je varošica Gusinje bila sa najvećim brojem stanovnika. Proglašena teritorija za nacionalni park prije 10 godine, a mi još ne vidimo benefite proglašenjem prostora nacionalnim parkom.

Pašnjaci, šume, livade, rijeke su resursi sa kojima mještani raspolažu i sve što i danas imamo. Zalažemo se za održivi razvoj, uloviti jednu ribu pustiti tri, posjeći jedno stablo zasaditi tri i sl. Ne slažemo se da budemo sa našim izvorštima servis opštinama Mojkovac i Kolašin. Naglašavamo da su Ali Pašini izvori po kvalitetu voda na 2 mjestu u bivšoj SFRJ a sve to naglašavamo zbog izuzetnog potencijala sa kojim ovaj prostor raspolaže i ne treba da budemo servis nikome.

Ministar Radulović

Suština posjete je da čujemo šta mislite o planskom dokumentu, da razmijenimo mišljenja da vas saslušamo jer tome i služe javne rasprave i insistiramo na tome da uputite pismenu primjedbu.

Građanin – Komentar

Strategijom Vlade CG iz 84godine najveći doprinos poljoprivredi po glavi stanovnika ima Opština Plav sa nestvarnih 34%. Treba da razvijamo poljoprivredu i da ona bude u službi turizma koji takođe treba razvijati.

Mi smo za Nacionalni park ali u granicama normale, jer od prirodnog bogatstva smo živjeli i planiramo da živimo. U plavu se danas ne može pronaći m² građe i ne možemo da se grijemo od naših šuma. I postavlja se pitanja da li su mještani ovog prostora odnosno stručna i laička javnost bili uključeni u izradi ovog planskog dokumenta.

Ministar Radulović

Stiče se utisak da se više govori o nacionalnim parkovima nego o samom planskom dokumentu. Mi ne određujemo granice plana jer se to radi shodno Zakonu o nacionalnim parkovima ali smo došli da čujemo vaš stav u vezi plana.

Građanin – Komentar

PPPN ne odgovara mještanima i planski dokument svojim zahvatom obuhvata 74% privatne imovine. Suština je da nam neko objasni šta možemo radimo u nacionalnom parku. Napominjemo da ne možemo da dođemo do naših imanja a da ne platimo taksu za ulaz u Nacionalni park. Protivimo se gradnji malih hidrocentrala, jer se na taj način potpuno devastira životna sredina. Samo mali dio površine masiva Prokletije (nekih 3.5%) otpada na Crnu Goru i treba naći princip integralnog upravljanja Nacionalnim parkom. Vlad Crne Gore ne obraća na nas pažnju.

Ministar Radulović

Ponavljam da smo ovdje da bi vas čuli i da bi prokomentarisali ponuđena planska rješenja.

Suština ovog plana je donošenja kvalitetnog planskog rješenja u interesu svih mještana prevashodno. Lično ja sam od kada sam ministar potpisao velika sredstva za ovo područje ali ne znam šta je sa tim sredstvima i kako su se potrošila.

Građanin – Komentar

U planu su definisane 2 turističke lokacije: Zastan i Babino polje ali se međuprostor uporno preskače, zašto se to radi za prostor od naselja Hoti, do Hridskog jezera, planine Kofiljača, do Albanske granice. Hotski katun nije pomenut. Problematizujemo izgradnju malih hidroelektrana na području plana jer se njihovom prostor devastira i postaje neprepoznatljiv. Insistiramo na završetku izgradnji putne infrastrukture i graničnog prelaza prema Albaniji.

Ministar Radulović

Veoma korisne informacije, ali vas molim da sugestije dostavite i napismeno kako bi ih uzeli u razmatranje i donijeli što kvalitetnije plansko rješenje na bazi dobrih ulaznih informacija.

Građanin – Komentar

Predlažemo da sve opštine donose odluke i da se pitaju oko prostora koji zahvta nacionalni park, šta može da se gradi, šta treba da se gradi i kako na tom prostoru treba da se ponaša, tj aktivnije uključivanje mještana u postupak donošenja odluka. Naglašavamo da raspolažemo izuzetnim turističkim potencijalom, koji treba valorizovati kao npr što to radi Žabljak. Treba organizovati cijeli taj prostor otvoriti restorane, planinske staze, katune, punktove i sl. kanali za vodosnadbijevanje da se ucrtaju u planski dokument.

Ministar Radulović

U potpunosti saglasan je Nacionalni park ogroman potencijal i lično ja sam saglasan sa vašim stavovima i terba napomenuti da se stvari neprekidno mijenjaju i treba se prilagoditi na novonastalu situaciju i spremno ih dočekati a priznajemo da je najteže mijenjati ustaljene navike ponašanja. Lično moje mišljenje je da svih 5 nacionalnih parkova treba organizovati kao posebna preuzeća i tačno je da Žabljak samo od ulaza na Crno jezero ubira prihod od oko 2 miliona eura. Sve što ste naveli ili bar 99% je sadržano u planskom dokumentu.

Građanin – Komentar:

Jedna zemlja stavlja određeni prostor, prirodna bogatstva i raritete pod određeni princip zaštite, i smatramo da je šumski ekosistem neracionalno tretiran u ovom planskom dokumentu. Ovako kako je plan koncipiran ispada da je samo čovjek ugrožen a ignoriše se ugroženost šumskog ekosistema, vodoizvorišta, biljne flore i slično. Predlažemo da se opština dodatno angažuje kroz domaću stručnu javnost i još jednom se strateški odnese prema ponuđenom planskom rješenju a da obrađivač uvaži stručne argumente a sve u cilju postizanju što kvalitetnijeg rješenja.

Odgovor Danka Petrović

U izradi planskog dokumenta učestvovali eminentni stručnjaci ali da podijelim utisak da se više bavimo nacionalnim parkom nego ponuđenim planskim rješenjem. Zbog navika mještana stavili smo da svi katuni idu u zonu zaštite 3, zato što mještani imaju potrebu da napajaju stoku, Hridsko jezero je u najstrožijem sistemu zaštite, došlo je do proširenja zona 3 i mogu da kažem sa aspekta zaštite životne sredine uradili su se veliki ustupci.

Građanin – Komentar

Želio bih da kažem da se dešava diskriminacija za mještane ovog prostora.

Još od 1933 godine, šume i livade date na korišćenje, od 1955-1961godine dolazi do nacionalizacije, a od 1965-19864 godine i dešava se masovno iseljenje. Trenutno i inostranstvu živi oko 270 do 350 hiljada stanovnika porijeklom sa ovog prostora, a u Plavu danas trenutno 7 hiljada a u Gusinju samo 3 hiljade. Kako doći do katuna, jer se plaća taksa da bi došli do svojih imanja. Prema Prokletijama generalno veoma malo ulaganja od strane Vlade CG. Naši dedovi, očevi su imali pravo na eksploataciju a sada nam se to pravo ukida.

Građanin – Komentar

Dodatno pojašnjenje za zone zaštite.

Da nam se objasni šta smijemo da radimo u okviru nacionalnog parka. Kako sam nekada mogao da posječem 200 kubika drva a sada samo 50 kubika (uz predhodnu izradu leaborata) ko će da nam nadoknadi ekonomski gubitak i tu razliku.

Ministar Radulović

Najbitnija stvar, sa kojom se u potpunosti slažem sa vama, jeste da razvoj ovog područja zavisi od domicijalnog stanovništva.

Samo dok sam ja ministar opredijeljeno je i lično ja potpisao za sredstva u iznosu od cca 640 000 eura.

Naglašavam da u Vladi sjede 2 ministra iz Plava koje ste vi odredili da vas predstavljaju.

Molio bih da me legitimišete pismenim primjedbama kako bih mogao da vas zastupam i da iznesem vaše stavove povodom pitanja i nacionalnog parka i samog planskog dokumenta.

Odgovor Danka Petrović

Pitanje sječe šuma je pitanje Nacionalnog parka i tu vam ne možemo pomoći.

Definisali smo sledeće zone zaštite sa preciznim smjernicama šta smije da se radi u okviru istih.

1 zona zaštite: nema gradnje i nema eksploatacije, osim eventualno radova u funkciji redovnog održavanja na postojećim objektima i u okviru postojećih gabarita; 2 zona zaštite: prelazna zona i zona zaštite 3: dozvoljena gradnja ali manjih kapaciteta u funkciji turizma i koji ne narušavaju prirodne i ambijetalne vrijednosti.

Postoji zona rezervata (Hridsko jezero i njegovo neposredno okruženje) u kome ne smije da se radi ništa, čak i posjeta turistička samom prostoru mora biti odobrena.

ZAPISNIK

JAVNA RASPRAVA O NACRTU PROSTORNOG PLANA POSEBNE NAMJENE ZA NACIONALNI PARK PROKLETIJE – OPŠTINA GUSINJE 01.06.2018.godine

Ministar održivog razvoja i turizma, Pavle Radulović, pozdravio učesnike javne rasprave i informisao ih da je njegov i cilj njegovih saradnika da oni danas čuju konkretne komentare i sugestije na nacrt Prostornog plana posebne namjene za Nacionalni park Prokletije. Ministar je napomenuo da se radi o jedinstvenom prostoru koji ima međunarodni značaj i ovaj plan treba da da smjernice za zaštitu i razvoj nacionalnog parka.

Predsjednica Opštine Gusinje Anela Čekić, je pozdravila sve prisutne i naglasila da je trenutno stanje neodrživo i da smo svi na istom zadatku donošenja planskog dokumenta PPPNNP Prokletije u smislu zadovoljenja interesa građana u mjeri u kojoj je to moguće i u interesu svih nas jer donošenjem planskog dokumenta treba da se definišu kvalitetne smjernice za razvoj izuzetno vrijednog prostora.

Obrađivač plana, Svetlana Jovanović (RZUP), je naglasila da su zajedno sa CAU doo iz Podgorice i MonteCEP-om iz Kotora izradili Nacrt koji je na javnoj raspravi. NP Prokletije zauzimaju centralni dio masiva Prokletije i obuhvata Opštine Plav i Gusinje. Radi se o veoma važnom prostoru čije granice su definisane Zakonom o nacionalnim parkovima, površina zavata je oko 16 000km i u planu se se bavili prevashodno principima zaštite i razvoja izuzetno vrijednog područja. U nastavku je prezentovano plansko rješenje planskog dokumenta.

Nakon uvoda ministar i obrađivač plana su dali riječ prisutnima.

Građanin – Komentar

70% teritorije Opštine Gusinje je u prostoru Nacionalnog parka Prokletije. Koliko procentualno otpada na zone zaštite i da li je to planom definisano? Ovaj plan održava bojazan mještana da će prostor staviti u karantin koji više nećemo moći da koristimo na način kako smo to radili vjekovima. Skoro 80% teritorije se nalazi u zoni 1, sa najstrožijim zahtjevima za zaštitu životne sredine, što je za nas mještane potpuno neprihvatljivo posebno u dijelu zabrane ispaše stoke, za zonu dva zabrana korišćenja postojećih vodoizvorišta, što je opet neprihvatljivo i neodrživo za mještane. U Opštini Gusinje nijesu preciznije definisali lokacije za skijališta za razliku od Plava.

Napominjemo da je 100 ha privatne imovine u zoni nacionalnog parka što znači da ne možemo da raspolažemo sa svojom imovinom i šta nam onda preostaje?

Predlažemo da se eventualno urade izmjene Zakona o nacionalnim parkovima u suprotnom izmjene zona zaštite životne sredine, da bi nam se omogućila eksploatacija prostora kako se to vjekovima radilo.

Danka Petrović - odgovor

Nije nadležnost našeg Ministarstva da mijenjamo činjenicu da je određeni prostor proglašen nacionalnim parkom, niti to možemo da mijenjamo planskim dokumentom. Naglašavamo da je inicijalni stav u pogledu zaštite životne sredine bio znatno strožiji u odnosu na rješenje prezentovanu u Nacrtu ovog planskog dokumenta, i oni su sada znatno ublaženi. Katuni su bili u 1 zoni zaštite ali smo insistirali na tome da oni budu u 3 zoni upravo zbog činjenice da se tu vrši ispaša i napajanje stoke i svi katuni su premješteni u zonu 3. Vi u opštini gusinje ste imali sreću ili nesreću da se izuzetno vrijedno zemljište sa aspekta zaštite životne sredine upravo nalazi na teritoriji vaše opštine.

Ministar Radulović

Shodno Zakonu o zaštiti prirode definisano je da je država u obavezi da ukoliko nešto proglasi vrijednim prirodnim bogatstvom, da eventualnu izgubljenu dobit zasnovanu na zakonu nadoknadi. Znači to je ustavna kategorija pravo na uživanje imovine i naglašavam da svi oni koji su ostvarivali dobiti od prostora koji se sada štiti imaju pravo na naknadu.

Moramo uvesti jasan sistem funkcionisanja na ovom prostoru, a prvi korak je usvajanje ovog plana, kako bi se dalje dogovarali i učinili da domicijalno stanovništvo bude nosilac razvoja ovog prostora.

Građanin – Komentar

Imamo ogromnu imovinu koji smo sada u nemogućnosti da koristimo i da sa njim raspolažemo na način kako su to naši preci radili. Šta da radimo i kako da postupamo, jer nemamo odobrenja za bilo koju aktivnost?

Napominjemo da je prostor nacionalnog parka potpuno devastiran i da čak i saobraćajna mreža ne postoji ili je u jako lošem stanju. Katuni su svi u 1 zoni zaštite i kako sada narod na tom prostoru da živi. Pominje se razvoj stočarstva a u Nacionalnom parku ne smijemo da radimo ispašu stoke, napajanje vodom i slično.

Nemamo garancija za strane investitore, kada nijesmo obezbijedili nikakve preduslove u pogledu infrastrukture (saobraćajne, hidrotehničke i elektroenergetske infrastrukture).

Ministar Radulović

Da bi se ti preduslovi obezbijedili potrebna je izrada planskog dokumenta kao preduslova za izradu neophodne infrastrukture, i plan je preduslov i prvi korak da neki prostor razvijamo. Još jednoim naglašavam, ko god je imao ekonomsku dobit na zakonu ima pravo na naknadu. Takođe, naglašavam da postoje precizno definisana pravila ponašanja shodno zakonima i struci, na teritoriji nacionalnih parkova i toga se moramo pridržavati.

Plan predstavlja zakon za određeni prostor i mi sa vama na javnim raspravama razgovaramo kako da unaprijedimo ponuđena rješenja i da plan učinimo još korisnijim vama a da ne izađemo iz okvira međunarodnih i domaćih standarda.

Odgovor Svetlana Jovanović

Kada vas slušamo imamo utisak da se bavimo tekstualnim dijelom plana i sve smo te probleme o kojima vi pričate evidentirali i svjesni smo ih. Vi imate kroz postojeće stanje probleme u vezi korišćenja vaše imovine a mi kroz planiranje ovog prostora pokušavamo da uredimo sistem i

definišemo pravila ponašanja u Nacionalnom parku. Znači kompletna infrastruktura isplanirana je sa timovima stručnjaka i vaše je da date eventualno neke sugestije sa čim se slažete a sa čim ne i da bi uradili eventualno neke korekcije i došli do kvalitetnijeg rješenja.

Građanin – Komentar

Činjenica je da Nacionalni park postoji i tu se ne može ništa promijeniti.

Opštinske službe se bave razvojem vizija i idejama građana i iste podržavaju a sve u smislu obezbjeđivanja svih preduslova za ostanak ljudi na ovom području. Katuni su obilježeni i nisu privatna imovina ali su ih ljudi koristili godinama, šta sada da ima kažemo.

Tražimo da se proširi zona 3 u Grebajama jer imamo potencijalnog investitora koji je kupio određenu zemlju. Postoje ljudi koji se bave intezivnim stočarstvom i izvođe stoku na ispašu, da li to znači da to više neće moći da rade. Takođe postoji fabrika briketa koja ne može da koristi šume.

I smatramo da znamo da je država donijela zakone i da se isti trebaju poštovati ali isto tako država treba da obrati pažnju i na lokalno stanovništvo i da brine o njihovoj budućnosti.

Ministar Radulović

Potrebno je da vaše zahtjeve dostavite napismeno, kako bi mali vremena da sve to sublimiramo naravno zajedno sa stručnim timovima i ponudimo kvalitetnije rješenje, i napominjem da smi bili uporni da se iznađe mjera između zakona, standarda i potreba lokalnog stanovništva.

Građanin – Komentar

Ponavljamo potrebu da moramo definisati kako da koristimo zemlju, vodu, šumsko zemljište, kako sve to da obezbijedimo na način da ne ugrozimo izuzetno važan postor.

Prvo je bila nacionalizacija pa su nam oduzeli imovinu pa se plašimo za buduća naša prava u pogledu korišćenja iste, jer nam se na taj način uskraćuje pravo da živimo na ovom prostoru.

Ministar Radulović

Ovaj plan nije uradio ništa do toga da unaprijedi ovaj prostor i da obezbijedi neophodnu infrastrukturu i ne daje ograničenja na pravo na život i eksploataciju, i njegova suština je da on treba da poboljša uslove za život.

Znači niko vama ne brani da sječete šumu ali onu koja je doznačena za sječu, da se drži stoka i istu napasate, ali samo onako kako je zakonom dozvoljeno i pozitivnom međinarodnom praksom i međunarodnim standardima.

Građanin – Komentar

Poptuno podržavamo ovaj pristup kao određivanje prvog koraka usvajanje planskog dokumenta ka uređivanju sistema i donošenja jasnih pravila ponašanja u ovom dragulju prirode. I porazna je činjenica da biser kao što su Prokletije, po mom mišljenju, kasnile sa uspostavljanjem nacionalnog parka, jer u potpunosti razumijemo potrebu da se ovaj prostor zaštititi.

Građanin – Komentar:

Ne slažem se činjenicom da nije zabranjena ispaša.

Svi katuni se nalaze u prvoj zoni gdje su režimi korišćenja tog prostora najstrožiji.

Šta je sa pitanjem korišćenja voda sa vodoizvorišta koja se nalaze u određenim zonama zaštite, da li to znači da se ni oni ne mogu koristiti.

Prokletije su toliko bogate prirodnim bogatstvom i šta je to što mi realno možemo da kosritimo?

Važna je činjenica da nemamo ni DUP gradskog jezgra.

Ministar Radulović

Nismo opštinama ništa zabranili niti uskratili, niti zakonima niti planskoim dokumentima.

Izgrađeno područje katuna predstavlja izgrađenu površinu pod objektima sa pripadajućom okućnicom i baštom kao i područjem pašnjaka koji funkcionalno pripadaju katunima kojih ima oko 80 shodno ovom planskom dokumentu.

Tamara Brajović – odgovor

Zone zaštite su zone koje su definisane shodno EU Direktivama i jasno definišu šta se u pojedinim zonama može a šta ne može raditi a mi smo imali obavezu da našu zakonsku regulativu uskladimo

sa istim sa zakonskom regulativom EU. Te zone nisu čep i može se odobriti npr ispaša ovaca, branje borovnica, uz vaše zahtjeve koje su to obalsti koje su interesante sa tog aspekta kako bi imali informacije o njima i dali dozvolu za eventualnu eksploataciju ali naglašavam opet samo sa aspekta ispaše stoke i uzgoja borovnica.

Građanin – Komentar

Nacionalni park predstavlja razvojnu šansu i ona je prepoznata.

Ali je poterbno obezbijediti i bolju mrežu saobraćajnica, tamo gdje je dozvoljeno graditi objekte sa upotrebom prirodnih materijala i uklapati ih u ambijent. Predlažemo da dolina Grebaje bude alpinistički centar jer su tu najveći vrhovi i taj prostor kroz te aktivnosti najbolje promovisati. Razmišljati i o nekoj vrsti avanturističkog parka jer postoje izuzetni uslovi za isti.

Ministar Radulović

Najbitnija stvar, sa kojom se u potpunosti slažem sa vama, jeste da razvoj ovog područja zavisi od domicijalnog stanovništva.

Sve su to odlične ulazne informacije kako bi došli do kvalitetnijeg planskog rješenja i još jednom bi zamolio da svi napišete sugestije i predloge i komentare sa ove javne rasprave. Potrebno je da nas na taj način legitimišete da zastupamo vaše interese i precizno definišemo smjernice i pravila ponašanja za razvoj ovog izuzetno vrijednog prostora u interesu prevashodno domicijalnog stanovništva.

**ODGOVORI OBRAĐIVAČA PLANA NA PRIMJEDBE PRISTIGLE TOKOM
JAVNE RASPRAVE**

1.	Podnosilac primjedbe:. arh. br. (MORiT): opština:	OPŠTINA GUSINJE, br. 002-1762 od 04.06.2018.god 104-82/18 od 6.6.2018 Gusinje
1. Znatno proširiti treću zonu iznad Kruševa sve do vrha Bora, u Vusanju u pravcu Fuš Sirme i u pravcu Ropojana. 2. Proširiti III zonu u Grbajama i predvidjeti povećanje kapaciteta za izgradnju Hotela. 3. Proširiti pripadajuća područja za katune u III zoni. ODGOVOR: PRIMJEDBE SE NE PRIHVATAJU. U toku izrade predmetnog plana organizovano je niz sastanaka, na kojima su obrađivači imali konsultacije sa predstavnicima opština. Koliko je to bilo moguće, s obzirom na status zaštite na području plana, korigovane su granice režime zaštite i uslovi korišćenja na području NP "Prokletije". <u>Granice režima zaštite nije više moguće mijenjati u ovoj fazi izrade plana.</u>		
4. Brisati tekst u kojem piše da je u prvoj zoni zaštite u određenim područjima zabranjena 'Ispaša stoke'. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA.		
5. Dodati tekst da je u I zoni u određenim područjima dozvoljena "ručna berba borovnica" (bez pomagala). ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA Moguća je ručna berba borovnica tamo gdje je dozvoljena ispaša stoke.		
6. Dodati Katune: Bor Ulaj, Bor Vučetaj iznad Vusanja, Podgoja ,Komlem i katun u Ropojanu-označiti ih na mapi i odrediti kao područja III zone. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA. Svi katuni, odnosno njihov izgrađeni dio predstavljaju treću zonu zaštite.		
7. Ekonomske šume prebaciti u III zonu zaštite. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. U ovoj fazi izrade nije više moguće mijenjati granice režima zaštite.		
8. Planirati Skijalište i planinski topogan na Planini Bor. 9. Predvidjeti mogućnost izgradnje skijaških terena i mogućnost rekonstrukcija postojećeg puta na planini Popadiji. ODGOVOR: PRIMJEDBE SE NE PRIHVATAJU. Obrazloženje isto kao za primjedbe 1-3.		
10. Vodoizvorište lokalnog vodovoda kojim se snabdjeva stanovništvo opštine Gusinje odrediti kao III zonu sa mogućnošću izgradnje prestupnih puteva i neophodnih ostalih radnji do istog. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. Uz zaštitu vodoizvorišta koja je definisana omogućava se korišćenje u svrhu snabdijevanja bez obzira na zonu zaštite.		
11. Na svim mjestima gdje piše "katun Zarunica" napisati "naselje Zarunica". 12. Da kontrolni punkt ne bude ispred kuća u naselje Zarunica već da se pomjeri iza naselja. ODGOVOR: PRIMJEDBE SE PRIHVATAJU.		
13. Predvidjeti mogućnost izgradnje žičare od Vusanja/ van zone NP/ do Podgoje - Komlema. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Komlem se nalazi u RZ I stepena zaštite, gdje nije moguća izgradnja žičare.		
2.	Podnosilac primjedbe:. arh. br. (MORiT): opština:	Enver Dedushaj, predstavnik građana naselja Zarunica 104-82/19 od 6.6.2018 Gusinje

1. Neprihvatljive su Zone zaštite, stoga predlažemo proširenje III zone zaštite poviše Kruševa i Vusanja sve do vrha Bora, u Vusanju u pravcu Fuš Sirme i u pravcu Ropojana. 2. Proširiti pripadajuća područja za katune u III zoni. ODGOVOR: PRIMJEDBE SE NE PRIHVATAJU. U toku izrade predmetnog plana organizovano je niz sastanaka, na kojima su obrađivači imali konsultacije sa predstavnicima opština i građana. Koliko je to bilo moguće, s obzirom na status zaštite životne sredine, korigovane su granice režime zaštite i uslovi korišćenja na području NP "Prokletije". <u>Granice režima zaštite nije više moguće mijenjati u ovoj fazi izrade plana.</u>
3. Brisati tekst u kojem piše da je u prvoj zoni zaštite u određenim područjima zabranjena "ispaša stoke". ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA.
4. Dodati tekst da je u I zoni zaštite u područjima gdje raste biljka borovnice, dozvoljena " ručna berba borovnica " (bez pomagala). ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA Moguća je ručna berba borovnica utamo gdje je dozvoljena ispaša stoke.
5. Vodoizvorište lokalnog vodovoda kojim se snabdjeva stanovništvo opštine Gusinje odrediti kao III zonu sa mogućnošću izgradnje prestupnih puteva (brisati kao zabran u II zonu zaštite). ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. Uz zaštitu vodoizvorišta koja je definisana omogućava se korišćenje u svrhu snabdijevanja bez obzira na zonu zaštite
6. Dodati Katune: Bor Ulaj, Bor Vučetaj iznad Vusanja, Podgoja ,Komlem i katun u Ropojanu - označiti ih na mapi i odrediti kao područja III zone. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA. Svi katuni, odnosno njihov izgrađeni dio predstavljaju treću zonu zaštite
7. Ekonomske šume prebaciti u III zonu zaštite. 8. Kao III zonu zaštite odrediti nekoliko tačaka u vrhovima planina u Grebaje, Kamljem ili Podgoja, Roman i Bjelič kako bi se moglo da se postave panoramski liftovi. 9. Planirati Skijalište i planinski topogan na Planini Bor i sve do Čaf Bora. 10. Predvidjeti mogućnost izgradnje skijaških terena na planini Bor i Fush Sirme. ODGOVOR: PRIMJEDBE SE NE PRIHVATAJU. Obrazloženje isto kao za primjedbe 1 i 2.
11. Na svim mjestima gdje piše "katun Zarunica" napisati "naselje Zarunica", jer je dio sela Vusanje i da ti građani nemaju niđe drugo kuće ili zemljišta. 12. Kontrolni punkt je neprihvatljiv za nas gradjane koji imamo kuće i privatna imanja u naselje Zarunica već da se pomjeri iza naselja Zarunica kako ne bi smo stalno prošli kroz rampu kad idemo kući ili kod naših imanja kad se zna da se plaća taksa prilikom ulazka u nacionalni park mi ili svi naša rodbina prilikon posjete nama. ODGOVOR: PRIMJEDBE SE PRIHVATAJU.
13. Produžiti put u Ropojane sve do granice sa Albanijom kod jezera kojim se povezuje sa turističkim mjestom Theth (radi se o 500 metara), kao i Put od Zastana do granice (nekoliko stotinu metara) koji povezuje sa Valbonom kao jako turističko mjesto u Albaniji. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Na ovom području nije predviđen stalni granični prelaz, ni od strane Crne Gore, ni od strane Albanije.

14. Ispraviti toponime kao: Rogopeč treba Rokopeč, Kroni i širm treba Kroni i sirm, Grlata treba Grdhata, Belić ili Bjelić treba Bjelić, Komljen treba Komlem, Ljugi i preslopit treba Lugu i perslopit, Kalata treba Kolata, Kuj Brešnik treba Kuji i brešnit, Brini bunsit treba Brini i busit, Fite treba Fyte, Ljugi i Mafs trba Lugu i Mares, Vori i Hons treba Vorri i Hanes, Šćapica treba Šjapica, Zabelji i keč treba Zabeli i keč, Kunj i kadis treba Kuji i kadis, Čaf Gore treba Čafa e borit, Baništa treba Dbaništa, Gropa Lemina treba Gropa e Memes, Ravnof ključ treba Ravní kluč itd. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Obrađivač je koristio nazive toponima iz zvaničnih topografskih karti koje su pribavljene od Uprave za nekretnine i nema pravo da ih mijenja.		
3.	Podnosilac primjedbe:. arh. br. (MORiT): opština:	Opština Plav, br. 031-634 od 04.06.2018 104-82/21 od 08.06.2018 Plav
1. Da se kompletan prostor Bogićevce uvrsti u III-u zonu zaštite sa namjenom za skijalište na način kako je to definisano studijom izvodljivosti za uspostavljanje NP Prokletije i Turistički centar Plav. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Oblast Bogićevce je već u Nacrtu predviđen za skijalište, i nalazi se u RZ III stepena.		
2. Da se šumska ekonomska zona obuhvaćena gazdinskim jedinicama uvrsti u III-u zonu zaštite. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. U toku izrade predmetnog plana organizovano je niz sastanaka, na kojima su obrađivači imali konsultacije sa predstavnicima opština i građana. Koliko je to bilo moguće, s obzirom na status zaštite životne sredine, korigovane su granice režime zaštite i uslovi korišćenja na području NP "Prokletije". <u>Granice režima zaštite nije više moguće mijenjati u ovoj fazi izrade plana.</u> Obrađivač nema osnova da predloži izmjenu granice plana, koja je definisana zakonom.		
4. Da se planiraju hiroakumulacije (umjesto tirolskih zahvata) na vodotocima na kojima su predviđene mini centrale. PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA.		
5. Obuhvatiti detaljnom razradom zaravnjeni prostor Bogićevce (cca 1750 mnv), površine 26,5.ha. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Prostor Bogićevce je već u Nacrtu predviđen za detaljnu razradu.		
6. Obuhvatiti detaljnom razradom područje Omerovih livada u III .zoni -postojeći katun gdje u zoni zaravnjenih livada(1990 mnv) 5,0.ha. ,planiraati objekte eco lodge"Vi Wild beauty" rizorti za zdravstveno rekreacioni turizam sa izradom kabinske žičare . 7. Da se na prevoju zoni Velikog Hrida (2000 mnv) planira objekte eco lodge", Vizitorski centar -sa restoranom i dr(sa vizurama prema Hridskom jezeru,maja Jezerce, Gusinju i si). ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. U toku izrade predmetnog plana organizovano je niz sastanaka, na kojima su obrađivači imali konsultacije sa predstavnicima opština i građana, i prihvaćene su prijedbe koje se tiču razvoja turizma u okviru NP "Prokletije", koliko je to bilo moguće, s obzirom da se radi o području nacionalnig parka. planirana izgradnja je moguća u skladu sa planiranim režimima zaštite.		
8. Da se se u zoni Hridskog jezera na Tepsijici predvidi Sklonište -nadstešnica sa krovom od slame, šindre i si ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Planom je već definisano koje su aktivnosti i objekti moguće, u skladu sa režimom zaštite. Skloništa je moguće organizovati van zone Hridskog jezera.		
9. Katuni,ecco sela -sa objektima "Wild beauty" rizorti"i Wild beauty" Eco lodge ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. U Nacrtu plana su već bili predloženi svi vidovi turizama koji su navedeni.		

10. Dodati u katune i Dedina bara ,Vojnoseljski katun, Ademaljev katun -Hrid, katun Luke u dolini Babinog polja,katun Budojevica , Mulahakovića katun , katun Omerove livade, Vojnoseljski katun, Dedina Bara,Bajrovića katun,Kolašinski katun .Hotski katun koji se nalazi između Baništa i Starog katuna,Katuništa iznad Starog katuna,Sulj Eljezov katun između Čekića katuna i Trokuza,i dr. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA. Bilo je potrebno da se dostave topografske karte sa granicama ovih katuna, kako bi Obrađivač mogao da kartira ove katune, ali su oni navedeni u tekstualnom i kartografskom djelu.
11. Da se izuzetno vlasnicima zemljišta omogućiti na njihovm zemljištu da mogu raditi ecco hotele koji zadovoljavaju procjenu uticaja na životnu sredinu ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. U Nacrtu plana su već bili predloženi svi vidovi turizama koji su navedeni.
12. Da se uradi mapa sa razgraničenjem privatne od državne i opštinske imovine. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE U NAČELU PRIHVATA ALI NEMA DOVOLJNO ULAZNIH PODATAKA KAKO BI SE SPROVELA. Obrađivaču do ove faze izrade plana nisu dostavljeni Izvodi iz digitalnog plana Uprave za nektrenine, kako bi mogao da uradi ovo razgraničenje.
13. Da se priloži karta ekonomskih šuma -gazdinskih jedinica koju posjeduje NP i Uprava za šume. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE U NAČELU PRIHVATA, ali Obrađivač ne raspolaže sa kartografskim podacima.
14. Da se omogućiti lokalnom stanovništvu eksploatacija ogrevnog drveta iz zone ekonomskih šuma jer je stanovništvo prisiljeno da isto pribavlja iz susjedih opština. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. Kroz smjernice date u šumarstvu se omogućava korišćenje u skladu sa zakonom
15. Da se Punkt za NP izmjesti sa trase regionalnog puta i smjesti na da skretanju lokalnog puta prema Hridskom jezeru. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA.
16. Planirati rekonstrukciju puteva i uređenje graničnih prelaza i na : 17. Bogićevici regionalni put Plav-Bogićevica-Dečane - granični prelaz, 18. regionalniom putu Plav - Šćapica -Albanija -(granični prelaz Vranića -Čerem- Odluka je objavljena u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 12/2012 od 2.11.2012. godine), koji u nacrtu PPPNP ima kategoriju nekategorisani putevi a treba ih planirati kao Regionalne ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA.
19. Takođe lokalni puteve do Zone Grebaje i Bogićevica planirati sa elementima regionalnog puta. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. Do ovih lokacija je predviđen lokalni put.
20. Put Plav Bogićevica - dionica Maslo-Bogićevica koji se nadovezuje na planirani regionalni put Plav-Dečane (planiran PPCG i PUP-om opštine Plav) treba planirati kao regionalni gut. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. Do ovih lokacija je predviđen lokalni put.
21. Ucertati Lokalne puteve koji su izgrađeni u okviiru Zone Bogićevica I to Bogićevica-karaula Bjelaja Hridsko jezero I dionicu Babino polje Omerove livade. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. Do ovih lokacija je predviđen lokalni put.

22. Ucrtati lokalni put Plav-Treskavac-Ruža -Bjelaja -HRIDSKO JEZERO-sa dionicom koju treba izgraditi oko postojeće pješačke staze u dužini od cca 550m od Ademaljevog katuna do puta za vezu sa Hridskim jezero. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Hridsko jezero je rezervat prirode, nije dozvoljena izgradnja lokalnog puta, već je pristup omogućen u skladu sa uslovima režima zaštite.
23. planirati pristupne puteve do svakog katuna (još 33 pristupnih zemljanih puteva) ODGOVOR: PRIMJEDBA SE PRIHVATA. Uslovi formiranja pristupa do katuna su definisani planom, zavisno od režima zaštite.
24. planirati pješačku stazu Plav - Paljevi- Horelac -Hridsko jezero- Kofiljača i pješaku stazu patrolnom stazom duž granice prema Albaniji. ODGOVOR: PRIMJEDBA SE DJELIMIČNO PRIHVATA. U planu su definisane postojeće planinske staze. Nove staze je moguće trasirati u skladu sa uslovima zone zaštite.
Posebno naglašavamo alpsku skijašku zonu Bogićevce kao najvredniji potencijal za razvoj - zimskog turizma u Crnoj Gori.kako je to definisano Studijom izvodljivosti za uspostavljanje NP Prokletije, Studija- Analiza mogućnosti razvoja zimskog turizma u Jugoslaviji, OECD Ženeva (1968), Studijom Crnogorske prokletije (2002), Socio-ekonomska studija(2012)- - Studija Turistički centar Plav-Idejna projekcija razvoja (2013)- Prostorno- urbanističkim planom opštine Plav. Obrađivač je u ranijim odgovorima na naše primjedbe prihvatio u ovoj fazi izrade Nacrta da sjeveroistočni manji deo Bogićevce planira za skijalište dok zapadni dio na kojem se siježni pokrivač najduže zadržava ostavlja u II. stepen zaštite i time onemogućava realizaciju planiranog moćnog visinskog zimsko-sportskog centra kako je to definisano Studijom izvodljivosti a razrađeno studijom Turistički centar Plav . ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. Obrađivač je Nacrtom i Predlogom plana dao mogućnost razvoja Bogićevce.
Na osnovu naprijed navedenog dajemo sledeće mišljenje : Da ponuđeni Nacrt PPPN NP Prokletije nije urađen u skladu sa zakonom i nije usklađen sa stručnim pomenutim podlogama -studijama i ne može ići u fazu utvrđivanja Predloga dok se u potpunosti ne implementiraju rezultati Studije izvodljivosti za uspostavljanje NP Prokletije koji su dati u prilogu,a što je traženo i od Komisije za reviziju OVOG PLANSKOG DOKUMENTA . ODGOVOR: PRIMJEDBA SE NE PRIHVATA. U stalnoj komunikaciji sa predstavnicima opština Obrađivač je prihvatio sve argumentovane primjedbe i planirao značajan razvoj u zoni Nacionalnog parka, poštujući pri tome i sve aspekte zaštite, u skladu sa zakonom.